

Sovjet-ávaring móti kinesiskum landakrøvum

SOVJET ÁVARAR HVASSLIGA KINA MÓTI VIÐARI LANDA KROVUM, OG »PRAVDA« LEGGUR KINESARAR UNDIR AT VIÐLA TAKA VALDIÐ YVIR MONGOLINUM

SOVJET AKÆRIR KINA FYRI AT VIÐLA LEGGJA 1,5 KV. KM AV FREMMANDUM LANDI UNDIR SEG, MONGOLSKU FOLKAREPUBLIKKINA; MEN »PRAVDA« BIÐUR KINESARARNAR ANSA SÆR, TI FYLGIRNAR AV AT BRÓYTA LANDAKORTIÐ VERÐA OMILDAR, SOVJET SAMMETIR KINESARAR VIÐ IMPERIALISTARNAR — JA, SIGUR TEIR VERA VERRI ENN ALLIR KAPITALISTAR Í KALDA KRIGNUM MÓTI SOVJET

EIN HANDIL VIÐ KHRUTSJOV

Russar siga, at longu fyrir 10 árum síðan royndu kinesarar at gera rossa handil við Khrutsjov um Mongolíu. Khrutsjov var tá bara aðalskrivari kommunistaflokksins og ikki forsætisráðharri; men hann visti öllum tilikum royndum aftur.

Mongolíu, sum áður var ein kinesiskur landslutur, fekk fullt frælsi aftaná russisku kollveltingina og hevur síðan 1924 verið eitt kommunistískt ríki. Seinni árinu hefur landið stöðugt nærkað seg Sovjet og samstundis er stöðan til Kina nógv versnað. Landið er 1,5 kv. km. stórt, men hefur bara umleið 1 milljón íbúgv.

JAPANSKU BLAÐSAMRÖÐURNAR VIÐ MAO TSE-TUNG

Orsökini til russisku ávaringarnar til Kina eru blaðsamröður, sum japanskir blaðmenn hövdu við kinesiska kommunistaleiðaran Mao Tse-tung. Teir sögdu seg ikki vilja truğa japansku blaðnum at byrja við, men tíverri var tað rétt, sum skrivað stóð, og »Pravda« sigur, at hetta er domi um

... hvussu langt teir kinesisku leiðararnir vaða í bardaganum

móti okkara fólki, fólkunum í øðrum kommunistiskum londum og kommunistisku heimsrøsluni.

»Pravda« sigur viðari, at kinesisku leiðararnir ikki longur dylja teirra valdströngd, og tí royna teir at ala fram anti-sovjetiskar kenslur og at spekulera í nationalu kenslunum hjá teimum ramastu afturhaldstjóðunum

BJÓÐA TEIR FRANCO AT VERA VÆLKOMIN?

Bláðið ger látur burtur úr teoríum Mao's, teoríum um, at heimurin er í tvinningum, hin sovjetisk-amerikanski og tað, sum liggur í millum t. v. s. Kina og meginparturin av kapitalistiska heiminum uttanfyri USA. Úrslitið er, sigur »Pravda«, at general de Gaulle ikki longur er ein facistur og bandittur, men av iðnastu móttøðumunnum av amerikanskari imperialismu. Kanska verður úr eisini general Franco bjóðaður vælkominn uppi fylgi kinamanna í bardaganum móti imperialismuni, speiður bláðið.

»Pravda« endurtekur orð Mao's til japansku sosialistarnar, har hann sigur, at Sovjet átti at latið Japan fingið Kurilummar aftur, og bláðið leggur aftrat at Kina á henda hátt ikki spælir japanaranna spæl, men

eisini spæl amerikansku imperia-listanna.

»LEBENSRAUM«

I hesum sambandi minnir blaðið á, at mangir av teimum imperialistisku bardögnum eru byrjaðir uppá spurningin »Lebensraume«. Orð Mao's eru tí ikki nýggj; hann eigur nógvir undangongumenn.

Mao krevur ikki einans jörð frá okkum, sigur »Pravda«, tað hann ætlar sær at eyðræna av sovjetiskari jörð eru bara smáting aftur ímóti tí, hann kannar sær aðrastaðni.

HIN TILTIKNA SÖGUBÓKIN, SUM KOM Í 1954

Bláðið nevnr í hesum sambandi hina nýggju kinesisku sögubókina til skúlabrúks, sum kom í 1954.

I hesari sögubókini er eitt kort, sum ger Burma, Vietnam, Korea, Thailand, Malaya, Nepal Bhutan og Sikkim til ein part av kinesiska ríkinum.

Hetta eru landaoki, sum undir opiumsbardögnum, vórðu tikin frá Kina, men sagan er full av dæmum um, hvussu lond eru framkomin og aftur gingin til grundar; fólk eru flutt og landamørk eru flutt.

Um Mao Tse-tung vil ognar sær nevndu landaoki, sum einaferð hava verið undir kinesiskum valdi, t. v. s. lutur av kinesiska imperíum, ja, so kann ein eisini fáa prógv fyrir, at Ongland er franskt, tí ein franskur hertogi einaferð átti tað. Hinvegin fær ein eisini prógv fyrir, at Frankaríki er enskt, tí onglendingar undir 100 ára bardögnum ráddu yvir meginpartinum av landinum. Slíkar próvforlur vilja eisini koma til tað úrslit, at kinesiska landamarkið er framvið kinesiska múrinum.

Gjördu allir, sum kinesisku leiðararnir í dag, so var marknaðarstrið kring allan heimin — so álvarsamt strið, at tað óreiðiliga vildi fort til nýggjan heimsbardaga, endar Pravda.

Ráfiskaprísurin

FRAMHALD AV FRÁGREIÐINGINI UM, HVUSSU ÚTROÐRA MENN VERÐA VIÐFARNIR Í STRÍÐNUM FYRI RÆTTVIS-UM FISKAPRÍSI

Aftaná andstöðu, undanförsu frá landsstýrisins og fiskakeyparanna síðu komu vit útroðramenn so langt í stríðnum fyrir at fáa eitt fast lag á og rættvist ásettari ráfiskaprís fyrir útroðrafiskin, sum landaður verður í Føroyum, at lóg varð gjord, har eftir ráfiskaprísnevd varð sett.

Nú trúðu vit, at vit vóru komnir undir land, og at trætan um prís við fiskakeypararnar her heima var lokin.

Men gakk.

Sunnudagin hin 26.7 fór undirritaði formaður fyrir Froðbiar sóknar útroðrafelag Daniel Jacob Jensen til Havnar í egnu orindum.

Dagin eftir móti eg formanninum fyrir Klaksvíkar útroðrafelag Frits Olsen, nevndarlími í ráfiskaprísnevndini.

Hann var eisini líka kominn til Havnar.

Eg sigi so við hann: »Tú her í dag?«

»Ja, eg eri kominn til fundare.«

»Fundare, sigi eg, »eg havi etngl bød fingið.«

»Hvat sigur tú?«

Eg spyrji hann so, hvør ið hefur bødð.

»Ewald Kjølbro bødði mær.«

Og eg spurdi hann, um suðuroyngurin var bødður.

»Ja, svaraði hann.

Síðani spurdi eg telefonstóðina á Tvøroyri, um nokkur bødðu vóru komnir til mín.

»Nei, var svarað.

Harra Ewald Kjølbro, hvussu kunnu tygum fara við so rongum tóðindum yvir fyrir starvsmanni og felagsmanni mínum í prísnevndini?

Ella er tað annar, sum hefur svikið ella snýtt?

Henda dagin, tann 27. í 7. helt ein partur av ráfiskakeyparunum fund um at velja umboð fyrir fiskakeypararnar í ráfiskaprísnevndina.

Tá ið hesin fundur var lokin, bjóðaði harra Axel Hansen, stj. Frits Olsen og mær sum umboðsmönnum útroðramanna at koma saman við teimum.

Kommir á fund iðtu teir okkum vita, at nú hövdu teir valt umboð í ráfiskaprísnevndina, og at nevndar límir teirra vóru hesir:

Jens Pauli av Reyni, stjóri, Thorstein Vilhelm, stjóri, og tiltaksmennirnir vóru: Óli Johannessen, bókhaldari, Klaks vík.

Georg Johannesen, keypmaður, Klaksvík.

Teir hövdu sakførara við sær á fundi. Tað var Dánjal Magnussen, ið var talsmaður teirra.

Vit ráfiskaprísnevndarlímirnir vóru á fundi tann 28. juli.

Talað varð um val av uppmanni ella formanni til ráfiskaprísnevndina. Uppmannin máttu vit hava greiðan, tí hann hövdu vit brúk fyrir beinavegin, ið nevndin ikki kundi verða samd um ella fáa ein metrluta fyrir einum ávisum ráfiskaprís.

Tað var tí náttúrligt, at tað longu á hesum fyrsta samráðingargestig av øllum var tikið sum givið, at tað var ráfiskaprísásetanin, ið var hövudsakin, og at gerð av eini reglugerð bara var eitt lið í fyriskipningi av nevndarlímarnar arbeiði. Eitt lið, sum vit frá nevndarlímanna síðu kundu vera við at fyriskipa, men sum kortini ikki var bundið av og ásett í sjálvri lógin.

At tað var valið av uppmanninum ella formanninum, sum brann á, sýndi eisini tað, at eitt tað fyrsta,

sum tann eini nevndarlímurin frá fiskakeyparunum spurdi um, var, um vit hövdu tilnøkt okkum nakran ávisan mann sum uppmann. Hann helt viðari fyrir sum eina roynd til at finna ein tilkinn, sum nevndin kundi verða samd um, at nú kundi teir sum umboðsmenn fyrir fiskakeypararnar heita eftir nokrum növn um, sum teir hildu vóru nýtligar, samstundis kundu vit sum umboðsmenn fyrir útroðramenninar gera tað sama.

Og tá ið vit so hövdu gjørt hetta, kundu vit, helt hann, vita, um ikki okkurt av nevnum fannst hjá báðum partunum. Og hendi tað, so var málið um val av einum uppmanni løyst í góðari semju.

Hóast hetta uppskotið mátti sigast at vera eitt skiluppshot, varð ikki meiri gjørt við tað. Men istaðin varð sagt, at nú kundu vit fara at halda ólavsøku og ímeðan hugsa um valið av uppmanni.

Men hóast hvør einasti máður, ið var á fundi, og sum vil hava heiti av at vera erligrur, í sær sjálvum visti, at hetta, sum eg her havi greitt frá viðvíkjandi partanna upprunliga sýni uppá valið av uppmanninum, er satt og rétt, vilja nú menninir, ið eru fyrir fiskakeypararnar, siga, at tað ikki er samsvarandi veru leikan, at teir sum umboðsmenn fyrir fiskakeypararnar vóru móttir fyrir at velja formann nevndarlímarnar.

Tvørturímóti siga teir nú, at teir als ikki eru valdir til val av uppmanni, men einans til at gera uppskot til reglugerð fyrir nevndararbeiðið.

Eg má siga, at hetta er meiri enn eg hevði ventað mær av manni og monnum, sum vilja kallast fyrir menn av æru.

Hvi ríða so lágt?

Eg kenni meg ívalsevan í, at tað finnst nevnan ein einasti skilgáður føroyingur, sum ikki heldur tað

Byggifinansiering

Vit eru altíð til reiðar at leggja til rættis og veita finansiering — tað veri seg til húsa- ella skipabygging

Fyrr ella seinni fáa tygum brúk av einum banka — latið OKKARA banka verða tygara banka

SJOVINNUBANKIN

Á goymslu:

Føroya blokk skrivipappír.
Stewardess flúgvupostur.
Brævappur, 5 ørk og 5 konvuluttar.
Konvuluttar, hvítar og gular.
Hillappir.
Dúkapappir damask 1 × 10 m.

Nú er tað vælumtókta Norne-garnið komið í handlarnar, spyr eftir tí næstu ferð tygum skulu brúka garn.

Georg Thorsteinsson,

tlf. 2727 — Heilsøla — Tórshavn

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

vera sjálvandi, at tað, sum okkara orindi mátti vera, og sum tað eisini sambært lógina var, var at fáa prísásetanina í lag. Og til tess tarvst fyrst og fremst at fáa valið av uppmanninum frá honndini.

Umboðsmennirnir fyrir ráfiskakeypararnar máttu ikki komst sær at snu sær so sjónskt frá síni veruligu upprunliga stöðu yvir á eina stöðu, sum allir — og ikki minst dómarnir — finna ikki er samsvarandi lógina og sannleikan, men einans kann haldast at vera tikið fyrir at sleppa frá ella fyrir eina langa tíð fáa skotið út at seta hin ynskta ráfiskaprís fyrir allar Føroyar.

Allir menn skilja, at fiskakeypararnir hava varnast, tá ið tað samsaði at, tað bar til at sabotera loysnina av trætni við ikki at velja menn fyrir teir í nevndina. Lógin var so löggt smíðað.

Varð tað góðkent, at fiskakeypararnir ikki hövdu valt nevndarlím, so fór heldur ikki at bera til hjá dómarnum at velja uppmann.

Og tá var sigurin teirra fiskakeyparanna og tapið okkara útroðramanna.

Ja, soleiðis lögdu teir æstórus høvur saman og funnu út av fullkomuliga at sabotera hetta okkara livsmál, sum prísásetingin mátti sigast at vera, og sum hon av sonnum er.

31. juli kom ráfiskaprísnevndin saman aftur.

Har lögdu umboðsmennirnir fyrir fiskakeypararnar fram uppskot til reglugerð.

Vit umboðsmennirnir máttu hesum og kravdu málið um valið av nevndarformanni ella uppmanni við-

gjørt og greitt fyrst, áðrenn annað varð gjørt.

Hesum noktaðu fiskakeypararnar nevndarlím og hildu nú fram, at teir als ikki vóru valdir til annað enn at vera við til at gera uppskot til reglugerð fyrir nevndina.

Vit áannaðu sjálvandi, at ein reglugerð átti at verða gjord og hövdu okkara uppskot til eina tilika tí uppskotið frá hinum var so vordrið, at tað kundu vit ikki góðkenna, men vit hildu fast um, at tað var valið av uppmanni, ið vit fyrst av øllum hövdu at fáa frá honndini.

(Framhald í komandi blaði.)

Dan. Jac. Jensen.

BARN NR 21

Hin 44 ára gamla ommen, Eileen Peppard í Trim í Írlandi fekk nú um dagarnar barn sitt nr. 21 — eina vælskapta gentu.

19 av bornum hennara eru á lívi, og 5 av teimum eru gift. Gentubarnið fekk navn eftir kirkjuklokkuni — Angulus-klokkuni — í býnum og eitur Angela.

Churchill leysur

Hin litli býurin Estcourt í Suðurafríka segði 3. október alment frá, at Winston Churchill var latin leysur.

Aftanfyrir hesi tíðindi goymir søgan seg um Churchill, ta hann sum ungur var blaðmaður undir boarakrignum í Suðurafríka.

Í 1899 var hann tikið fangi í Estcourt. Hann varð settur í fangahús, men bryt seg út aftur og varð ikki fingin aftur.